

ხატიანის პატარა ოთახი

თამარ დვალი

საერთო სასაფლაოზე, ჯერჯერობით, ჯვარი ალვართეთ, რადგან ჩვენს საზოგადოებას მეტი ისახსრები არ აპარისა, - ამბობს საზოგადოება ბა „შემორიალის“ დღიურებრი ზურაბ არცხილაძე, - ძალით გვინდა, დალუპულთათვის პატივის მისაგებად ისეთი მემორიალური დაფა გავაკეთოთ, რომელიც ქართველებს შეახსენებდა, თუ რა ტყუილად დაიღუპნენ ჩვენი წინაპრები. ერთგვარად სიმბოლურიც კია, რომ ბუნებამ, თოისები, თვითონ იზრუნა, ეს მიღამო სსონები ალავდე ეჭცია. ამ ტერიტორიაზე ბალახიც არ იმობს წესიერად და სწორედ ეს გახდა იმის მიზეზი, რომ აქ არავინ დასხალებულა და გვემულთა საფლავები სოფლად ან ქალაქის ნაწილად არ იქცა. უცნობია, ვინაა აქ დამარხული, რადგან დოკუმენტები იმის შესახებ, თუ ვინ სად მიჰყვდათ და სად ხვერდებოდა, ნაგულობრივია". არავინ უნიყოს, რადგინი კაცი განისვენებს ამ მიდამოებში. ეგებ, მიხეილ ჯავახეშვილიც აქ დაგვიხვრიტეს და აქვთ მიაპარეს მინას?.. ბატონ ზურაბს წიგნიც დაუწერია - "აკრძალული ფილმის კადრები", რომელიც დოკუმენტურ მასალებს ეყრდნობა და რეპრისირებულთა სსონების ეძღვნება. 1990-იანი წლების პრესის ფურცლებზე ხშირად მსჯელდებდნენ ამ სასაფლაოს სსონების ადგილად გადაქცევაზე, აյ საგანგებო სტელს აღმართვაზე, მაგრამ ჯერ პირველი ნაბიჯიც არ გადადგმულა. „კვალი არ უნდა ნაიშალოს!“ - ულერდა მონიდების სიტყვები ჯერ კიდევ 1988 წლიდან, რომ 1999 წელს კონტროლული გეგმიერი კი გაჩინდა, რომლის განხორციელებასაც ბატონი მინდინა სალუქაავა - საზოგადოება „შემორიალის“ ადრინდელ დოკუმენტორ პარიებდა. საგულისხმოა, რომ ბატონ მინდინას ოჯახიც ამ რეპრესიების მსხვერპლი გახლდათ. ეს გვემბი, სამწუხარიდ, დღესაც განუხორციელებელია.

მეუფების, პატიონსნებისა და სიწმინდის სიმბოლოა; იგი უზრნელი, ჩაუქრობელი ღვთაებრივი ნათლისა და სამოთხის სინათლის ფერის აღმნიშვნელობიცაა. წითელი ღვთაებრივი ცეცხლის ფერია. როგორც იოანეს გამოცხადების განმარტებას წერია, „მართის მისამართნებლი და ცოდვლითათვის დამწეველი“. წითელი ფერით ჯოვანის საცვალოსახავენ და შარიანდედასაც. რადგან წითელი სისხლის ფერიცა, მას მონამეობრივი სიმბოლური დატვირთვაც აქვს, თუმცა იგი გამორკვების, აღდგომისა და ტრიუმფის სიმბოლოც არის. ცისფერი ქალწულობის, სიწმინდის, ზეციური უხილავობის სიმბოლოა. მწვანე არის ღვთის მაცოცხლებელი ძალის, მარადიული სიჭაბუკისა და ახალგაზრდობის აღმნიშვნელი.

სასულიერო აკადემიაში ხატმნერის ფაკულტეტი სამი წლის წინათ დაარსდა. სახელოსნოს თავისი წესები აქვს - როდესაც პრეველი ხატი იხატება, ის ავტოს რჩება; სემესტრში ერთი ხატი კი სახელოსნოსთვის იხატება.

“ხატი არ არის პორტრეტული გამოსახულება. იგი ეკლესიურ სწავლებას ეყრდნობა და სიმბოლური დატვირთვის მატარებელია. ხატზე გამოსახული ადამიანი არ არის მინიერი, ეს არის ათმიანი სასულიეროში - ანუ

ნე ჩავალის მუზეუმი ყრიბობის ცენტრი

Digitized by srujanika@gmail.com

სულ ახლახან საგანგაშო ინფორმაცია გამოცემული და მეოთხე კლასის მოსწავლეებში წერა-კითხვის უცოდინრობის საოცრად მაღლი პროცენტის შესახებ.

ეს არა მარტო პედაგოგიური, არამა-
ედ სამეცნიერო პრობლემაცაა: **ძალზე**
ხშირად სწავლის სიძნელეებს ესა თუ
ის დავადგება უდევს საფუძვლად, იქ-
ნება ეს სმენის დაქვეითება, არასრულ-
ყოფილი მხედველობა, ტვინის მიზნმა-
ლური დისცუნქცია და ყურადღების
დეფიციტის სინდრომი, ფსიქოსომატუ-
რი დარღვევები, დედის დაავადგების
უარყოფითი ზეგავლენა, ახალშობილ-
თა ასეიქსის (მით უჯრო, არასრულყო-
ფილად ნამერნაბიძი) და სხვა. აღა-
რავერს ვამზიო იმის თაობაზე, რომ
ზოგჯერ თვით სკოლაც ხელს უწყობს
ამა თუ იმ დარღვევებს განვითარებას,
სომატური თუ ფსიქიური ხასათისას
(მხედველობის გაუარესება, სქილიო-
ზი, ნევროტული მდგრმარეობები და
ა.შ.). სამწუხაროდ, სასკოლო მედიცინა
მძიმე დღეებს განიცდის. აღარავინ
თხოვულობს ჯანმრთელობის ცნობას
სკოლაში შესასვლელად, აღარ არის
მონაფეთა დისპანსერიზაცია. ჯანსაღ
სკოლის მედიცინური და ტექნიკური

საკულოის გარემო კი ხარობატებული
სწავლის სახითდარიცაა.

ცნობილ გერამძებაში პედიატრს ადა-
ლერტ ფონ ჩერნის ერთი ფრიად საინ-
ტერესო წიგნი აქვს გამოქვეყნებული -
"ჰედატრი, როგორც ბავშვის აღმზრ-
დელი". ამიტომ, რამდენმეტ რჩევა, აღ-
ბათ, ჩვენგანაც მისალებია. საოცრად
მცირე ყურადღებას ვანიჭებთ ადრეუ-
ლი ასაკის ბედაგოგიკას. არადა, პირო-
ვნების საფუძვლები, ცნობიერისა თუ
ქვეცნობიერის დონეზე, სწორებ აյ ყა-
ლიბდება, უკმდერო ნორჩის მშობლიუ-
რი ივნინა, ჩვენებული საალერგო სი-
ტყვებით მოვეფეროთ, აქციანცე შთა-
უნერგოთ დედისა და სამშობლოს
სიყვარული. ამასთანავე ნუ დავაკლ-
ებთ დედის ძეულს, მზება და პერს, ლა-
დად განვითარების შესაძლებლობას.

ბავშვზე ძალადობის, ფიზიკური იქ-
ნება თუ სექსუალური, ხსნებაც არ მი-
ნდა. მაგრამ, არის ძალადობის ერთი
ფორმა, რომელსაც მშობლები და ბედა-
გოგები ხმირად არც კი აცნობიერებენ -
ემოციური ძალადობა, ახალგაზრდის
შეურაცხოფა, მისი "მე"-ს შელახვა,

1 ივნისს ბავშვთა ცენტრალურ საავადმყოფოში
თანამედროვე ტიპის „გადაუდებელი დახმარების
მიმღები განყოფილება“ გაიხსნა, რომელიც კერძო
პირების ინიციატივითა და კაპიტალით
ჩამოყალიბდა. ამის შესახებ გეშინდელი „24 საათი“
დეტალურად წერდა. ამჟამად კი გთავაზობთ
მთავარი პედიატრის, თბილისის სახელმწიფო
სამედიცინო უნივერსიტეტის პედიატრიისა და
მოზარდთა მედიცინის კათედრის გამგის, პროფესორ
ყარამან ფალავას წერილს ბავშვთა ჭანმრთელობის
მდგომარეობისა და იმის შესახებ, თუ რა დიდი
მნიშვნელობა აქვს ასეთ პროგრამითას.

ତାଙ୍କ ଡାକ୍‌ପାଶିରେବୁଲ୍ କ୍ଷେତ୍ରାଂଶ୍ଚ (ନେଣିନାଶନା-
ରୀ ମନ୍ଦିରାବ୍ୟେଦୀ ଗ୍ରାମିଣ୍ୟନ୍ଦିଃ, ରନ୍ଧର ମାଝରେ
ଖାଲ୍ଚେହିବି ସିଳ୍କଶିର୍ଯ୍ୟ, ସାଥେବାରନ୍ଦି, ସାକମା-
ରିନୀଶାଫ ମାଲାଲୀନା), ମାଗରାଥ ରୂପରୀ ସା-
ମେଦିକିନ୍ ରୂପରୀ ମାଲାଲୀନା ସାରାତିଶେରିଲିବି
ପ୍ରତିକାନ୍ଦାରତ୍ରୀଦିଶାବାଗନ୍ ଆରାତ୍ୟ ଶରୀରର
ବାରତ, ଆରମ୍ଭିତ, ସାଥେବାରନ୍ଦି, ରାତ୍ରି
ଗ୍ରଜ୍ଵନ୍ଦିନା, ମିଥାଶାତ୍ କ୍ଷେତ୍ରାଂଶ୍ଚାଵତ, ଗବନ୍ସାକ୍ଷୁତ-
ରେଶିତ ସାକାଳାଲାନ୍ ମଧ୍ୟରୀବାରାଶିଲା
ଗ୍ରାମରେଶିଲା ଜ୍ଞାନମର୍ତ୍ତିଲ୍ଲାପନାଂଶ୍ଚ ଦେଇଅଥ-
ଶେଷଗ୍ରେଲାରା (ପ୍ରାୟେଶିଲା ଜ୍ଞାନମର୍ତ୍ତିଲ୍ଲାପନାଂ
ପନ୍ଦିନା ମେତ୍ରି ପୁରୁଷାଲ୍ଲାପନା ଉତ୍ତମିକା, ସାଥ-
ଶେଷର ଉନ୍ନିଶିବି ମନୋତ୍ତମିକାନ୍ଦିବିଦା ଗା-
ମି), ଆରାଦା ଗ୍ରାମରେଶିଲା କୋଠ ମନ୍ଦିରାବ୍ୟ-
ଦେଶରେ ଆରାନ୍ ଦା ମାତ୍ରା ଆରାଶର୍ମିଲ୍ଲାପନାଂଶ୍ଚ
ଜ୍ଞାନମର୍ତ୍ତିଲ୍ଲାପନା ଶେଷମଧ୍ୟରି ତାଥିଲି
ସିଲ୍ଲାଶ୍ରିତିଶା ତ୍ରୈ ଆବାଦିନିବି ଗ୍ରାମ-ଶ୍ରିତି

